

אֲנָשִׁים רִיקִים וּפְחֹזִים וַיִּלְכוּ אַחֲרָיו: (ה) וַיָּבֹא בֵּית
אָבִיו עֲפָרְתָה וַיְהַרְגֵהָ אֶת אַחִיו בְּנֵי יִרְבֵּעַל שִׁבְעִים אִישׁ
עַל אֲבֹן אַחַת וַיִּוָּתֵר יוֹתָם בֶּן יִרְבֵּעַל הַקָּטָן כִּי נִחְבָּא: ס

16.2 - פר' שמעי

1. מלבי"ם שמואל ב ט"ז:ג

ומפיבושת יושב בירושלם. ר"ל לא הלך לא להקביל פני אבשלום, ולא לברוח עם דוד, כי חושב שאחר שיהרוג אבשלום את אביו ידינוהו ישראל כבן סורר ומורה, ותשוב המלכות לבית שאול. והנה לא היה לו לדוד לקבל דברי העבד, ונענש תיכף שיצא שמעי לקללו:

8. מל"א יד

(יד) וְהַקִּים יִקְנֹק לוֹ מִלֶּךְ עַל יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִכְרִית אֶת
בֵּית יִרְבָּעָם זֶה הַיּוֹם וַיָּמָּה גַם עֲתָה:

מל"א טו

(כז) וַיִּקְשֶׁר עָלָיו בַּעֲשָׂא בֶן אַחִיָּה לְבֵית יִשְׁשָׁכָר וַיִּפְּהוּ
בַּעֲשָׂא בְּגִבְתּוֹן אֲשֶׁר לְפִלְשֵׁתִים וַנִּדָּב וְכָל יִשְׂרָאֵל צָרִים
עַל גִּבְתּוֹן: (כח) וַיִּמְתַּחֵו בַּעֲשָׂא בִּשְׁנַת שְׁלֹשׁ לְאַסָּא מֶלֶךְ
יְהוּדָה וַיִּמְלֶךְ תַּחְתָּיו: (כט) וַיְהִי כְּמָלְכוֹ הִנֵּה אֶת כָּל
בֵּית יִרְבָּעָם לֹא הִשְׁאִיר כָּל נִשְׁמָה לִירְבָּעָם עַד הַשְּׁמָדוֹ
כְּדָבָר יִקְנֹק אֲשֶׁר דָּבָר בְּיַד עֲבָדוֹ אַחִיָּה הַשִּׁילֹנִי: (ל) עַל
חַטָּאוֹת יִרְבָּעָם אֲשֶׁר חָטָא וְאֲשֶׁר הִחְטִיא אֶת יִשְׂרָאֵל
בְּכַעֲסוֹ אֲשֶׁר הִכְעִיס אֶת יִקְנֹק אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:

9. מלכים ב ט'

(ו) וַיָּקָם וַיָּבֹא הַבֵּיתָה וַיִּצַק הַשֶּׁמֶן אֶל רֵאשׁוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ
כֹּה אָמַר יִקְנֹק אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִשְׁחֲתִיד לְמֶלֶךְ אֵל עִם
יִקְנֹק אֵל יִשְׂרָאֵל: (ז) וְהַכִּיתָה אֶת בֵּית אַחֲזָב אֲדֹנָיךְ
וְנִקְמְתִי דָמֵי עֲבָדֵי הַנְּבִיאִים וְדָמֵי כָּל עֲבָדֵי יִקְנֹק מִיַּד
אִיזָבֵל: (ח) וְאַבְדָּ כָּל בֵּית אַחֲזָב וְהַכְרַתִּי לְאַחֲזָב
מִשְׁתֵּינִ בְּקִיר וְעֲצוֹר וְעֹזוֹב בְּיִשְׂרָאֵל: (ט) וְנִתַּתִּי אֶת
בֵּית אַחֲזָב כְּבֵית יִרְבָּעָם בֶּן נְבֹט וַיִּכְבַּת בַּעֲשָׂא בֶן
אַחִיָּה: (י) וְאֶת אִיזָבֵל יֹאכְלוּ הַכְּלָבִים בְּחֶלֶק יִזְרְעֵאל
וְאִין קָבֵר וַיִּפְתַּח הַדָּלֶת וַיִּנָּס:

10. מלכים ב י:יא

(יא) וַיִּףּוּ יְהוָה אֶת כָּל הַנְּשָׂאָרִים לְבֵית אַחֲזָב בְּיִזְרְעֵאל
וְכָל גְּדָלָיו וּמִיָּדְעָיו וַכְּהִנּוּ עַד בִּלְתֵּי הַשְׁאִיר לוֹ שְׂרִיד:

2. רד"ק ז-ח

וי"ל שחשדו בדמי איש בשת ובדמי אבנר וז"ש לו השיב עליך ה' כל דמי בית שאול אשר מלכת תחתיו כלומר הרגת ביתו ומלכת תחתיו

3. מלבי"ם / אברבנאל

איש הדמים רמז להריגת אבנר ואיש בושת ואוריה ובמ"ש איש בליעל רמז למעשה של בת שבע.

4. הואיל משה

(ר' משה יצחק אשכנזי, Italy, 1821-1898, תלמידו של ש"ל)
כל דמי בית שאול – עם כל הטורח שטרח דוד לצדק עצמו מהריגת אבנר ובהמית גם את העמלקי מבשר מות שאול ורכב ובענה רוצחי איש בשת הודיע שלא שמח במיתתם, מ"מ לא הועיל להציל עצמו מחשש בעיני קרובי שאול שגם ידו עם יד הרוצחים.

5. רלב"ג שם

איש הדמים ואיש הבליעל – יתכן שקראו איש הדמים כי דמים רבים שפך וקראו איש הבליעל על דבר בת שבע אשת אוריה החתי.

6. רד"ק ז-ח

וי"ל שחשדו בדמי איש בשת ובדמי אבנר וז"ש לו השיב עליך ה' כל דמי בית שאול אשר מלכת תחתיו כלומר הרגת ביתו ומלכת תחתיו

7. שופטים ט'

(א) וַיִּלְךְ אַבְיִמֶלֶךְ בֶּן יִרְבֵּעַל שְׂכָמָה אֶל אַחִי אָמוֹ וַיִּדְבֹּר
אֲלֵיהֶם וְאֵל כָּל מִשְׁפַּחַת בֵּית אָבִי אָמוֹ לֵאמֹר: (ב)
דָּבְרוּ נָא בְּאָזְנֵי כָּל בְּעָלֵי שְׂכָמָה מַה טוֹב לָכֶם הַמְשַׁל בְּכֶם
שִׁבְעִים אִישׁ כָּל בְּנֵי יִרְבֵּעַל אִם מְשַׁל בְּכֶם אִישׁ אֶחָד
וַיִּזְכְּרֶתֶם כִּי עֲצָמְכֶם וּבְשָׂרְכֶם אָנִי: (ג) וַיִּדְבְּרוּ אַחִי אָמוֹ
עָלָיו בְּאָזְנֵי כָּל בְּעָלֵי שְׂכָמָה אֶת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֵּט
לְבָם אַחֲרֵי אַבְיִמֶלֶךְ כִּי אָמְרוּ אַחִינוּ הוּא: (ד) וַיִּתְּנוּ לוֹ
שִׁבְעִים כֶּסֶף מִבֵּית בַּעַל בְּרִית וַיִּשְׁכַּר בָּהֶם אַבְיִמֶלֶךְ